

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. 81 534 07 82, fax. 81 534 07 87

Lublin, 29 lipca 2016 r.

RIO – II – 601/41/2016

Pani Renata Bakiera
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Powstania Styczniowego 15
24 - 103 Żyrzyn

Szanowna Pani Kierownik

W dniach od 16 do 23 maja 2016 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła problemową kontrolę gospodarki finansowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Żyrzynie w zakresie rachunkowości oraz realizacji planu finansowego. Protokół kontroli podpisano 10 czerwca 2016 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. *Nieprawidłowe opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w wyniku:*

- *nieokreślenia metod wyceny aktywów i pasywów,*
- *nieokreślenia zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do niektórych kont księgi głównej,*
- *nieokreślenia zasad powiązania ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej,*
- *niesporządzenia wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych,*
- *nieopisania systemu przetwarzania danych oraz opisu systemu informatycznego,*
- *nieopisania systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów,*

- *wprowadzenia zasady nieujmowania na kontach rozrachunkowych należności i zobowiązań uregulowanych w miesiącu ich powstania, ujmowania operacji gospodarczych wynikających z dowodów, które wpłynęły do jednostki po 5 dniu danego miesiąca, do ksiąg rachunkowych miesiąca ich otrzymania (i stosowanie tych zasad w praktyce, co skutkowało niezachowaniem zasady memoriału) oraz ewidencjonowania zaangażowania wydatków na koniec kwartału,*
- *nieokreślenia przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”,*
- *niewprowadzenia do zakładowego planu kont jednostki konta 999 „Zaangażowanie wydatków przyszłych lat”, mimo występowania operacji podlegających ujęciu na tym koncie - str. 2-3, 4 i 7 protokołu.*

Dokonać zmian dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, przez:

- określenie metod wyceny aktywów i pasywów,
- określenie zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do wszystkich kont księgi głównej oraz ich powiązania,
- określenie zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”,
- ujęcie w zakładowym planie kont jednostki konta 999 „Zaangażowanie wydatków przyszłych lat” oraz określenie zasad klasyfikacji na nim zdarzeń,
- sporządzenie wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych,
- opisanie systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera – opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji,
- opisanie systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów,
- wyeliminowanie zasady nieujmowania na kontach rozrachunkowych należności i zobowiązań uregulowanych w miesiącu ich powstania, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.),

- wyeliminowanie zasady ujmowania operacji gospodarczych wynikających z faktur, które wpłynęły do jednostki po 5 dniu miesiąca, w księgach rachunkowych miesiąca ich otrzymania, mając na uwadze przepisy art. 6 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.),
 - wprowadzenie obowiązku bieżącego ewidencjonowania na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” zaangażowanych i sfinansowanych wydatków, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.
2. *Prowadzenie ewidencji analitycznej do niektórych kont księgi głównej inną techniką niż określona w polityce rachunkowości – str. 3 protokołu.*

Księgi rachunkowe prowadzić w sposób ustalony w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

3. *Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” – str. 4 protokołu.*

Prowadzić ewidencję analityczną do konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” w sposób umożliwiający ustalenie należności i zobowiązań według poszczególnych kontrahentów, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta, określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”.

4. *Niezgodne z rzeczywistym przebiegiem ewidencjonowanie operacji pobrania przez kasjera środków z kasy jednostki na wypłatę (przekazem pocztowym) zasiłków – str. 6, 8 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać w sposób odzwierciedlający stan rzeczywisty, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w szczególności ujmować na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”

operacje pobrania przez pracownika z kasy środków pieniężnych na określone wydatki i ich rozliczenia, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta, określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., mając na uwadze przepisy art. 20 ust. 2 powołanej ustawy.

5. *Niebieżące prowadzenie ksiąg rachunkowych, w tym:*

- *nieujęcie do dnia kontroli (18 maja 2016 r.) w dzienniku oraz na kontach księgi głównej operacji gospodarczych, które wystąpiły w okresie od 1 marca do 17 maja 2016 r.,*
- *niesporządzenie zestawień obrotów i sald kont księgi głównej na koniec miesiący od stycznia do kwietnia 2016 r.,*
- *niebieżące dokonywanie zapisów w raportach kasowych,*
- *niewprowadzenie w 2016 r. sald początkowych na konta księgi głównej służące do ewidencjonowania operacji związanych z realizacją projektu – str. 6, 8, 9 protokołu.*

Księgi rachunkowe prowadzić na bieżąco, mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 5 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- *do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 tej ustawy,*
- *operacje wpłaty i wypłaty gotówką ujmować w księgach w tym samym dniu, w którym zostały dokonane, zgodnie z przepisami art. 25 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości,*
- *na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządzać, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienie obrotów i sald, stosownie do przepisów art. 18 ust. 1 powołanej ustawy.*

Na początek każdego roku obrotowego otwierać księgi rachunkowe, wprowadzając – wykazane na dzień ich zamknięcia – stany aktywów i pasywów, zgodnie z przepisami art. 5 ust. 1 i art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

6. *Nieprawidłowe prowadzenie ewidencji prawnego zaangażowania wydatków roku bieżącego i nieewidencjonowanie zaangażowania wydatków przyszłych lat. Dokonywanie zapisów na koncie 998 bez sporządzenia dowodu księgowego – str. 6-7 protokołu.*

Prowadzić:

- ewidencję zaangażowania wydatków roku bieżącego, ujmując na bieżąco na stronie Ma konta 998 „Zaangażowanie wydatków roku bieżącego” wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym, zaś na stronie Wn – równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym oraz równowartość zaangażowanych wydatków, które będą obciążały wydatki roku następnego,
- ewidencję zaangażowania wydatków przyszłych lat, ujmując na stronie Wn konta 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” równowartość zaangażowanych wydatków budżetowych w latach poprzednich, a obciążających plan finansowy roku bieżącego jednostki budżetowej, zaś na stronie Ma tego konta – wysokość zaangażowanych wydatków lat przyszłych,

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie dowodów księgowych, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

7. *Przypadki dokonywania wypłat z kasy na podstawie dowodów niesprawdzonych pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym i niezatwierdzonych do wypłaty oraz bez potwierdzenia odbioru – str. 7-8 protokołu.*

Operacji wypłaty gotówki z kasy dokonywać na podstawie dowodów księgowych sprawdzonych i zatwierdzonych do wypłaty przez upoważnione osoby oraz zawierających podpis osoby, której ją wypłacono, zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy o rachunkowości.

8. *Nieprzeniesienie na koniec 2015 r. wszystkich przychodów na konto wyniku finansowego – str. 9 protokołu.*

Na koniec roku obrotowego salda kont 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” i 750 „Przychody finansowe” przenieść na stronę Ma konta 860 „Wynik finansowy”, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

9. *Wykazanie w bilansie zaniżonych aktywów i pasywów (o kwotę 315.333 zł), stanowiącą należności z tytułu naliczonych odsetek od funduszu alimentacyjnego. Wykazanie zawyżonej kwoty pozostałych zobowiązań (o 1.385.112,23 zł) – str. 10 protokołu.*

Bilans jednostki sporządzać na podstawie danych prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, ujmując w nich wszystkie informacje w zakresie ustalonym we wzorze tego sprawozdania, stanowiącym załącznik Nr 5 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., stosownie do przepisów § 17 ust. 3 pkt 1 tego rozporządzenia, w związku z przepisami art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

10. *Niesporządzenie w 2015 i 2016 r. planu dochodów – str. 11 protokołu.*

Gospodarkę finansową jednostki prowadzić na podstawie planu dochodów i wydatków, stosownie do przepisów art. 11 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

11. *Nieprawidłowe ustalanie okresów pracy uprawniających do nagrody jubileuszowej, skutkujące nieterminowym wypłacaniem nagród (w tym przed nabyciem prawa) oraz wynagrodzenia, będącego podstawą jej naliczenia (w wyniku nieuwzględnienia stałego składnika wynagrodzenia) – str. 12-14 protokołu.*

Do okresów pracy uprawniających do nagrody jubileuszowej wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, stosownie do przepisów art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1202 z późn. zm.), w tym okresy o których mowa w przepisach art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 645).

Nagrodę jubileuszową wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, stosownie do przepisów § 8 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1786), mając na uwadze, że pracownik samorządowy nabywa prawo do nagrody jubileuszowej w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody, zgodnie z § 8 ust. 1 tego rozporządzenia.

Do podstawy naliczenia wysokości nagrody jubileuszowej uwzględniać wszystkie składniki wynagrodzenia określone w stawce miesięcznej w stałej wysokości należnej w miesiącu nabycia prawa do tej nagrody, stosownie do przepisów § 14 i § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.), w związku z art. 38 ust. 4 ustawy o pracownikach samorządowych.

Wypłacić pracownikowi wskazanemu w protokole kontroli niedopłaconą kwotę nagrody jubileuszowej.

Jeżeli uważa Pani, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Pani – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pani zobowiązana zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Pani tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Wójt Gminy Żyrzyn

